

LIBERALE (VOORUITSTREVENDE) VOLKS-
BOND, eind 1909 gesticht door de Brusselse libe-
rale flaminganten, naar het voorbeeld van hun
Antwerpse en Gentse collega's. Met de oprichting
van deze bond wensten zij de verdeeldheid in de
Vlaamse liberale rangen op te heffen en de onder-
drukking van elke Vlaamsgezindheid binnen de
Brusselse liberale partij te bestrijden.

Met haar programma richtte de Volksbond zich
uitdrukkelijk tot boeren en werklieden; ze verkon-
digde niet alleen de taalbelangen maar ook de
materiële belangen te behartigen. Er werden plaat-
selijke onderafdelingen opgericht in Brussel, Mo-
lenbeek, Jette, Anderlecht, Vilvoorde, en Mache-
len. Daarnaast was er ook plaats voor jongeren- en
vrouwenafdelingen, toneel- en onderwijsafdelin-
gen, en een ziekenkas. In 1912 telde de Volksbond
ongeveer 1500 leden, in 1914 waren dat er bijna
2000.

Bij de parlementsverkiezingen in juni 1912 konden
de in de Volksbond gegroepeerde liberale flamin-
ganten nauwelijks enige invloed uitoefenen op de
vorming van de liberale lijst, die haast exclusief be-
stond uit niet-Vlaamsgezinden. Uit protest hierte-
gen kwamen zij bijna met een scheurlijst op, maar
uiteindelijk werd prioriteit gegeven aan de antikle-
rikale frontvorming tegen de katholieken en zagen
ze van dit initiatief af. Tijdens de Eerste Wereldoor-
log lagen de activiteiten van de Liberale Volksbond
stil, maar in 1918 werden de werkzaamheden hervat
onder dezelfde naam. In 1926 werd het adjectief
“vooruitstrevend” toegevoegd.

Hoewel de ziekenkasafdeling (De Blauwe Bloem)
wel wat succes kende, zou de bond zelf tijdens het
interbellum nooit tot een grote vereniging uit-

groeien (400 leden in 1924); het had dan ook weinig invloed op de Brusselse liberale partij en ook electoraal waren de resultaten verwaarloosbaar. Bij de parlamentsverkiezingen van 1921 en 1929 kwam de bond op met een scheurlijst en behaalde ze respectievelijk 1,3% en 1% van de stemmen in het arrondissement Brussel. In 1925 stonden de bondskandidaten (waaronder **Herman Teirlinck**) op de eenheidslijst, maar ook nu werd niemand verkozen. Tijdens de jaren 1930 ging de Volksbond de electorale confrontaties dan ook uit de weg. Enkel op lokaal gebied werden soms leden op liberale eenheidslijsten verkozen in de gemeenteraden.

Van 1918 af gaf de Liberale Volksbond de tijdschriften *Ons Strijdblad* en *De Toekomst* uit. In 1926 kreeg de bond ruimte in het *Volksbelang*, het orgaan van het **Liberaal Vlaams Verbond**, en in *Het Laatste Nieuws*. Van werkzaamheden na de Tweede Wereldoorlog werden geen sporen teruggevonden.

LITERATUUR: H. van Velthoven, *De Vlaamse kwestie 1830-1914. Macht en onmacht van de Vlaamsgezinden*, 1982.

NICO WOUTERS